

ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ինքնիշխան — Օգոստ

(1870)

ՆՈՒՄԵՐՈ 516

ԿԱՆՈՒՄ ԱՅՐ ԿԱ

Մեծագույն իր Բուզանդ
Սեպտեմբեր 150 772
Սեպտեմբեր 80 ...

ՉՈՐՇԱՄՊՈ
ՅՈՒԼԻՍ 15

Ինչ պլան 45
Տանկեր 20 պեղելու 40 փարպ

ԱՆԱՅՐԱՆԿՈ
ՅՈՒԼԻՍ 27

ԱՍԻՍՏԱՆԻ ՅՈՒԼԻՍ 15

Թուրքիայի կաթողիկոսի Հայոց պատրիարքութեան Կիլիկիոյ ի պատասխանի թղթոյ Ս. Քահանայապետին Հռոմէայ :

Երմէնի աշխարհաբար լիսանը իւզրէ վէ 47 սահիֆէտէն իպարէթ պուլունան վէ հէր քիթպազըլարտա սաթըլմագտա օլան իշ պու ըրսալէ դայէթ թէմիզ վէ տազիզ նէթիճէլէրի հավի պուլունտուլունտան : տիգզաթըլըն օգուլունլմասընը խասսէթէն իլան իտէրիզ :

Իշպու սէնէնին Մայիս 20 թարիխի վէ Տօգուլուննու Պիոս Բարա իմզասը իլէ Կիլիկիա Բաթրիքըլիի տախիլնտէ պուլունան Երմէնի Գաթօլիկի միլլէթինէ խիթապէն կէլէն թէհաթտամիզ պիր վարապայա ճէվապ օլունա իւզրէ, պու տէֆա 47 սահիֆէտէն իպարէթ մուֆասսալ վէ միւլաթիթ տէլիլէր իլէ պիր ճէվապնամէ զուհուր իթմիշ օլունա, պէհէր թանէսի կէրէք մաթպամըզտա վէ կէրէք հէր զազէթա սաթանլարտա պէշէր զուրուշա սաթըլմագտա տըր : Բարա նամընա կէլէն վէ կէշէնլէրտէ հարիզի քէպիր կիւնիւնտէ Հասուլիսթէր քիլիսէսինտէ օգուլունլան պէօլլէ պիր վարապատա նէ տէրէճէլէրտէ մագրունու սըհէթ վէ մուլաֆըզը հազգանիլլէթ օլմայան պահալար վէ թապիրաթ միւնտէրիճ պուլունմուշ օլտուլու եէկեան եէկեան վէ ինքեար գապուլ իթմէզ տէլիլէր իլէ պասթ վէ պէյան գըլընմըշ օլտուլունա մէսնի, ճէվապնամէյի մէզպուր միւլաթի ըտտուլէ Էֆըեարը իլէ իշպու ըրսալէնին իլան վէ նէշըլիս իպթիտար իլլէմիշ օլունա, օլ վէճիլ իլէ ըտտուլունտէ պուլունտուլուն նամէնին մաալինի հիշ պիր ճիհէթէ Բարա հաղըթիլէրի կիպի միւհիթէրէմ պիր Զաթըն առալէթ վէ հազգանիլլէթ շինասըլընա հաթր իտէմէզ օլտուլունտա տախի խասսէթէն իլալլէ վէ իլան իտէր :

Հուզուլուն սաթանաթը սէնիլէ խիթաֆընտա պուլունտան իւշ սէնէ մուգատա տէմ Բօմա ճանիպինտէն Հասուն Էֆէնտի մարիֆէթիլլէ թանգիմ օլունան վէ « Բէվէրուլունտա » թէսմիլլէ գըլընան նիզամնամէ պու քէրէր Գամանլը հուրուֆաթը իլէ թապ ու նէշը օլարապ, պէհէր թանէսի պէշէր զուրուշա Թէրազըլի մաթպասընտա վէ հէր զազէթա սաթանլարտա ֆիլունլիթ օլունմագտա օլտուլուն իլան օլունուր :

Իշ պու քիթպալար վէ կէրէք Մեծ մուլաթը Գէօրիւ պաշընտա Ինթիսապըն գարշըլընտա Լաթիքէնիլին տիւքքեանընտա սաթըլմագտա տըր :

Յրանսա իլէ Բրուսիա մուհարէպէսինտէ Տէվլէթի Ալիլէնին թուլթաճաղը թարիզ :

Հէմէն հէր տէվլէթ սիւհաշլանմագտա վէ թէտարիքեաթը հարալիլէտէ պուլունտուլուն, Յրանսա թարաֆընտան պիր պարուլթ բաթլար բաթլամազ պիլիլին Էրորայը աթէշէ վէ ըտպիլլէճէյի զանն օլունուր, լաքին վագապի մէզպուրէ, անճագ զուհուրա կէլէն հալլէրտէն հուսուլ բէզիր օլաճագ տըր : Պու մէճհուլէնտիշէ, 1866 տան պէրու պիլիլին Էրորա միլլէթիլլէրի իւզըրինտէ աղըրլաշմագտա վէ տէվլէթիլլէր պաշ վէքիլլէրինն սուլս ու սալահ պէյաննամէլլէրի մէզքիւր էնտիլլէյի տէֆ իտէմէյօրլար իտի : Պիր թարաֆտան սիւհաշլանմագտա օլունտուլուն հալտէ, տիկէր ճանիպտէն տէ սուլս ու սալահ արզուլլէրի կէօսթէրիլլէրէք, պուլունտան հուսուլա կէլէն ումուլմէն շիւպհէ վէ էմնիլլէթսիլլէք, հէր մէմալիլլէքէքէսպի ինթիլար իլլէմիշ իտի, վէ հէր շէյտէն մալիլմ օլույօր իտի քի, մուհարէպէլազ վագըլթտան պիրտէն պիրէ

շիտտէթիլլէ պաշ կէօսթէրմէք իւզրէ տէզաթըլըյօր իտի :

Մալիլմ իտի քի, Յրանսա Սաաթա մուհարէպէսինտէ Բրուսիանըն գալանտըրը ֆիլիթուհաթընն աճըսընը չըգարմագ իլին պիր վէսիլլէ արամագտա օլունա, Լիւքսէնպուրկ մէսէլէսի պիր վէքիլլէ օլաճագը կէօրիւնիլյօր իտի իտէ տէ, Բրուսիա հիւքիւլլէթի նին Էֆըեարը սուլս քեարանէսի Յրանսա զըլըճընը գըլընա տէօնտիլլէյի մէճպուր իթմիշ իտի : Նիգօլապուրկ, Բրակա, վէ Սէն—Կօթարտան զուհուրա կէլէն միւշքիլաթ, ալան աշիքեար պիր իլթիլաֆաթա սէպէպիլլէթ վէլմէքսիլլէն Յրանսանըն պուլզ ու առալլէթինն արթըրմըշլար իտի : Լաքին նիհայէթ իւլ էմրբէնն Հօհէնզօլլէրինն Սպանիա թալաթընա օլան գանտիտալըրը մէսէլէսի զուհուր իթմիշ տիր : Յրանսա միլլէթինն մա պագըպընը թահրիք իտէն հարապ թարաֆիլիլի օլան ֆըրգա, պու սըրֆ Սպանիա մէսէլէսինտէն պիր մուհարէպէ զուհուր իթմէքիլլէ թէխայիլլէ իլէ, անը հուսուլէ կէթիլլէյի չալըշմըշ, լաքին Բրուսիա գրալը, Էրորայը ումուլմէն պիր ֆէլաքէթ տիւշար իթմէք իսթմէյէրէք, պու տէֆա տալի, քէնտի շէրէֆինն խալլէ կէլմէզ պիր սուրէթտէ Յրանսանըն իսթէտիլլէրինն մէյլ իթմէյէրազի օլմուշ վէ պէօլլէճէ պիր սօն տէֆա տահա զուհուրա կէլէճէք հարապ վէսիլլէսինն տէֆ իլլէմիշ տիր : Իլթէ օլ վագըլթ Յրանսա սէֆիլի գօնթ Պէնէտէթիլլէ, Բրուսիա գրալընա պիր նէվի իլթար պէյանընը տէր էօհտէ իլլէմիշ տիր քի, գրալը միւշարիլլէյի պու նէվ իլթարա գարշըլըզ մէճպուրէն սէրթ վէ գալի պիր մուլալլէ թուլմուշ տուր, վէ պու հալը Յրանսա քէնտի :

աստույի էքսպերիմենտները իրանը հարպ
կյլմէյէ պիր վէսիլէ իթթիխազ իթ.
միշ տիր :

Պիզէ բաճի պիր շէյ տէյիլ տիր
պուրատա պէյանը էֆքեար իթմէյէ
քի, ծրանսա քէնտի նիյէթինէ վա.
սըլ օլմագ վէ պիւթիւն էւրոքա մէ.
մալիքինի հարպ գորգուլարընա տիւ.
չար կյլմէք իչին տահա էյի պիր վէ.
սիլէյէ պէքլէմէլի իտի տէյի : Պիզ ի.
քի մուհարիպ տէվլէթլէր պէյինտէ
օլան միւսավի միւվաղէնէյի քաղա.
մագ էֆքեարըյա պէրապէր, պիզիմ
մագսէտիմիզ պու աղըր հալէր էս.
հարընտա թիւրքիա նէ թարիգ թու.
թապիլիր օլտուղունու անճագ թէֆ.
թիշ վէ թէճէսսիւս կյլմէք տիր :

Պու պապտէ չօգ էֆքեար վար
տըր . մէմալիքի Օսմանիյէնին ճօղրա.
ֆիաճա հալը, վէ մէնաֆիի մախսու.
սէսի վէ իքի մուհարիպ տէվլէթլէր
իլէ օլան միւնասէպաթը իգթիպտսըն.
ճա քեռամիլէն պի թէրաֆլըգ սագլան.
մալը տըր : Հագլըգաթէն տախի, իլա.
նը հարպ օլունտուղու Պապը Ալիյէ
պիլտիրիլտիյի կիւն ֆէվզէլատէ սու.
րէթտէ թէճէմիւս իտէն վիւքէլա մէճ.
լիսի պու թարղ պիր բօլիթիգայա գա.
րար վէրմիշ տիր, էկէրչի ինկիլթէրրա
հիւքիւմէթի քի, իքի պէյիւք տէվ.
լէթլէրին գահիրէն թէճէսսիւֆէ շայ.
եան օլան պիր սուրէթտէ ճէնքլէշ.
մէլէրինի մա էթ թէճէսսիւֆ կէօրմէք.
տէ վէ մուհարիպ տէվլէթլէր թարա.
ֆրնտան պիթարաֆ հիւքիւմէթլէրին
հուգուղունա խալէլ կէլտիյի վագըթ
էմրի մուհաֆազասընը տէր էօհտէ
կյլմիշ տիր, էկէրչի ինկիլթէրրա,
տէրիզ, միւլթէգիմի օլմայան քեռաֆ.
ֆէյի հիւքիւմէթլէրին պի թէրաֆլը.
ղընը մուհաֆազայա մուվաֆֆագ օ.
լուրսա, թիւրքիա, րէն շայընըն իքի
թարաֆընտա զուհուրա կէլէճէք վա.
գայիտէն զահմէթսիզէն ուզագ տու.
րաճագ, վէ հիշ պիր մէնֆաաթ պէք.
լէմէքսիզին սէյիրճի մագամընտա նա.
ղար իտէճէք տիր : Հաթտա կէօրիւ.
նիւր քի, օլ հալտէ քէնտի տօնանմա.
սընը կէօնտէրմէյէ վէ պիւթիւն գուզ
վէյի պէրպիյէսիւնի իսթիմալէ հաճէթ
օլմայաճագ տըր, չիւնքի օլտուղու
փագըթ չօգ մասարիֆ օլուր :

Լաքին, զուհուրի իհթիմալտէն

օլան պիր հալ տախի վար տըր քի օ.
նու տա կէօղտէն կէչիրմէմէլի տիր . օլ
հալ զուհուրինտէ, վէ ինկիլթէրրա.
նըն ճահտ ու իգտամլարընա բաղմէն,
պուլանըգ սուտա ալ ալլամագ իս.
թէյէն պաղը տէվլէթլէր, էօթէտէ
ֆրանսա իլէ Բրուսիա, վուգու պուլան
հալէր իւզէրինէ պիրի պիրինէ պու.
լաշտըղլարը վէ հէմճիվար տէվլէթ.
լէրին տախի իէքտիկէրէ գարըշտըգ.
լարը վագըթ ֆուրսաթ պուլուրլար :
Պունլարը կէօղտէրէք, հիւքիւմէթի
Սէնիյէ, քէնտի օրտուսունու հաղըր.
տա սագլամայա հագգը վար տըր,
լաքին օ տախի պիւսպիլթիւն մու.
հարէպէ իթմէք տէրէճէսիւնէ վագ
կյլմէյէրէք :

Պապը Սէրասքէրի իլէ Պահ.
րիյէ նաղարէթինտէն թէտապիրի ա.
գըլանէյէ թէշէպալիւս օլունմուշ օ.
լուպ, իլք տէրէճէտէ օլան րէտիֆլէր
սիլահ ալթընա շաղըրլիւշ վէ վագըթը
մուայեհէնտէ Պապը Ալի 436,000 աս.
քէրտէն իպարէթ պիր օրտու մէյտա.
նա չըգարաճագ տըր, էկէրչի պիւ.
թիւն րէտիֆլէր վէ քէզալիք Մըսը.
րըն վէրէճէյի 13 պին ասքէրի մէզ.
քիւր րէտիֆլէրէ իլալէ օլունուրլար
իսէ : Խըտիվտէն կէօնտէրիմիշ օլան
զըրհը կէմիլէր տախի պէրապէր օլա.
րագ թէրթիպ օլան տօնանմա տախի
հաղըր տըր : Պիր ուֆագ տօնանմա
ճէզայիրի պահրի սէֆիտտէ գօլ կէ.
ղէճէք տիր :

Տէվլէթի Ալիյէ, հէր պիր վու.
գուլթա գարըր կէլմէք պիր հալ ու
թարիգտէ պուլունաճագ տըր, վէ
էկէրչի պու մուհարէպէ էսնասընտա
սագլամագ իսթէտիյի պի թարաֆլը.
ղա խալէլ վէ թէհտիտ օլուրսա, Սի.
լիսթիւ վէ էւրաթօրիատա ֆիւթու.
հաթ իտէն օրտու մէմալիքի Օսմանի.
յէյի վէ անըն հուգուղլարընը տախի
մուհաֆազա իտէպիլէճէք տիր :

Լա Թիւրքի .

Վիլեննատա պասըլան թահէսրէս
ղագէթասընտա շէյլէ օգունմուշ
տուր :

Աւսթրիանըն պաշ վէքիլի օլան
գօնթ տըր Պայսթ, Բրուսիա իլէ Ֆը.
րանսա պէյինտէ նալէհան պիր մու.

հարէպէ վուգու պուլտուղու վագըթ,
Աւսթրիա թուլթաճաղը թարիգ իւ.
զէրինէ իքի վիւքէլա իլէ կէօրիւշմիւշ
տիր : Պու միւլագաթտան ազնաշը.
լան շու տուր քի, Աւսթրիանըն
թուլթաճաղը թարիգ, մուհարիպ ի.
քի տէվլէթին պէյինտէ գալտըգճա,
Աւսթրիա տայիմա պի թարաֆ տու.
րաճագ վէ լաքին էկէրչի իւչիւնճիւ.
պիր հիւքիւմէթ, մուհարէպէյէ գա.
րըշաճագ օլուրսա, Աւսթրիա օլ վա.
գըթ պաշգա եօլ թուլթաճագ տըր :

Պիզ պու պէյանաթըն սահիշլիյի.
նէ թէրէտտիւտ իտէմէյիլ, վէ պու տա
իքի սէպէպլէ, շէյլէ քի, էվլէլ էմիր.
տէ չիւնքի պու Աւսթրիա հիւքիւմէ.
թիւն թուլթաճաղը պիր գարաղըր գա.
թիսի տիր : Պունուլա տէմէք իսթէ.
մէյիլ քի, պիզ բէք զայիֆիլ վէ եալստ
մուհարէպէյէ տախիլ օլմագ իչիւն
օրտումուղուն թէրթիպի քիֆայէթ.
սիզ տիր տէյի զանն իտիլին : Պիզ տէ.
պու էֆքեարտա տէյիլիլ, չիւնքի պա.
ղը էճնէպի զագէթալարը իտտաա ի.
տէյօրլար քի, Աւսթրիա հիւքիւմէ.
թի քէնտիյի մուհաֆազա իտէճէք գա.
տար գուլլէթի եօգ տուր :

Աւսթրիանըն օրտուսունու թան.
ղիմ օլմատըգճա, տախիլ գալգալար
զուհուր իտէր, չիւնքի գույրուգտան
տօլար 100—130 պին թիւֆէնիլ վար
տըր . վէ հաթթա պու եհնի սիլահը
գուլլանմագ պիլէն աղ ասքէրի վար
տըր : Պիզ սահիշ եհրլէրտէն մա էլ
մէմուլնիյէ իչիլթիւշ տիր քի, էճնէ.
պիլէրին պու էֆքեարըր բէք եաղըր շ.
տըր : Մէճիլտէրիմիզ, պիր մուհա.
րէպէնին էլզէմիյէթիւն հիսս իթտիք.
լէրի անտէ, պիր գուլլէի աղիմէ իլէ
մէյտանը մուհարէպէյէ աթըրլագ ի.
չին նէ սիլահըրը վէ նէտէ ասքէրլէրի.
միզ էքսիլէճէք տիր : Աւսթրիանըն
թուլթաճաղը պու պի թէրաֆլըգ,
տէյիլ զայիֆիլ իլա էմրի պասիլէթ.
տէն իպարէթ օլտուղու ազնաշըրըր :
Իհթիմալ տըր քի, Ֆրանսանըն պիւ.
թիւն գուլլէթի իլէ մուհարէպէտէ
թուլթաճաղը վագըթ, Բուսիա
տախի Շարգապ պիզ գարըրըրըր չը.
գարմայա ֆուրսաթ պուլմագ իսթէ.
սէ, օլ վագըթ Աւսթրիա, պի թէ.
րաֆլըրընը թէրք իլէ, Բուսիայա գար.
չը մուլմէլտէ պուլունաճագ տըր :

ՀԱՎԱՏԻՍԹԱՐԸ ՄԻԻԹԵՆԼԻԳԷ

Շիջքէթի խայրիյէ հիսապընա օլարագ Էւրոքատան կէթիւրիւի օլան եիւք վարօրու, պիր Էքի կիւնտէն Պէշիթաշ իլէ իւսկիւտար արասընտա իշլէյէճէք տիր :

— Սպանեանն բայթաթը օլան Մատրիտ շէհրինտէ թէտարիքեաթը հարպիյէ թէշէպպիւս օլունմուշ վէ իլք տէրէճէտէ օլան ընտիֆ ասքէրլէրի սիւհա ալթընա չաղըրլըշ տիր :

— Ֆրանսանն պիւթիւն ասքէր ալայարընտա, պիր թագըմ ասքէրլէր վար տըր քի, թալիմլէրտէ հաղըր պոլունմատըղարը սէպէպլէ նիշան ալմագ Էօյրէնէմէմիշլէր օլտուղարըն տան, հարպիյէ նազարէթի թարաֆրնտան Էմր օլունմուշ տուր քի, թալիմիզ գալան ասքէրլէր թալիմիսանէլէրտէ թալիմ Էօյրէնսիւնլէր տէյի, թալիմիզ օլան փարիս օրտուտու ասքէրլէրի Սէն—Մօր օրտուկեահընա կէօն տէրիւմիշլէր տիր :

— Մահը հալին 11 թարիսիլէ Լիպէրթէ զաղէթասընա եաղըրտըղընա կէօրէ, Սպանեա տագաղարտա ճիւնայէթլէր իճրա՝ օլունմագտա օլուպ, եէնի գրալ տախի թախթա չըգմասը միւմքինսիզ օլանագ տըր, աղ կիւն տէն թօք վէ թիւֆէնկ սէպլէրի իշի տիլէճէք, չիւնքի իշ տախիլի մէմլէքէթտէ գալկա չըգմագ տէրէճէլէրինտէ տիր :

— Յունիս 13 տէլաեթիլթէլիք մատ տէսի իւզէրինէ վէրլէն ընլէրին Էսա միսի Բօմատան «Նագիօնէ», զաղէթա սընա եաղըրան պիր մէքթուպտա շու վէճհ իլէ տէրճ օլունմուշ տուր, 88 ըէյ գարըր, 62 ըէյ մուգալլէլէ իլէ վէ տէֆա 80 քիշի վէ հիշ ըէյ վէրմէ միշլէր, ճէման 230 ըէյ քի աղ չօգ պու մատտէնին գարարընա գարըր տուրմուշ լար տըր : Գապուլ իտէն ըէյլէրին սպըսը 431 :

— Պու սօն կիւնլէրտէ Բօմատա պուլունան գարտինալարա վէ բիս գոպուլարա «մէհիսին սօն սահաթ շարը» իսմիլէ ֆիօրէնչատա թապ օլունմուշ Ֆրանսըղճա պիր ուֆագ ըի սալէ թէշէքիլիլէ պու վաթիլգան մէճլիսինին գարարըրըն չիւրիւթմէնին իղթիլգասըն պէյան իտէր :

Նագիօնէ :

— Չըգան հաֆթա, Նարիպալտինին թահթը գօմանտասընտա պուլունան էլլի գատար իթալիալը վէ եունանըր միւթթէֆիգայի Ալէմանիայի Շիմալի հիւքիւմէթինին գօնսօլտսանէսինէ կիտիպ, քէնտիլէրինին տախի Բրուսիա օրտուտուտա ասքէր եաղըրմալարընա աղ ու պէյան իթմիշլէր իսէ տէ, գօնսօլտու միւմայլէլէյհ, պունա թէշէքքիւր իտիւպ, քէնտի հիւքիւմէթի թարաֆրնտան Էօյլէ պիր թալիմաթը օլմատըղըն պիտիւրմիշ տիր :

— Թարաֆը Էշրէֆի հաղըրէթի Միւլիւքեանէտէն, Պրուսա վալիսի տէվլէթու Ալի Բիզա բաշա հաղըրէթլէրինէ, միւմէվհէրաթլա միւզէյեէն պիր զիյգըյմէթ գուլու իհտա վէ իհտան պուլուլմուշ տուր :

— Ֆրանսա հիւքիւմէթի, Պէլճիգա հիւքիւմէթինէ եաղըր տըր քի, Բրուսիա հիւքիւմէթի թարաֆրնտան Պէլճիգա հուտուտուտա պիր եիւրիւլիւշ օլտուղու վաղըթ, Էկէրչի քէնտի հուտուտարընը մուհաֆազայա գուլվէթի գալմաղ իսէ, Ֆրանսա Պէլճիգայա պիր օրտու կէօնտէրմէյէ մէճպուր օլանագ տըր տէ յի :

— Պէլճիգա վիւքէլար տախի պունա ճէվապէն եաղըր տըր քի, պէն իճապ իտէն թէտապիրի թէշէպպիւս իթմիշիմ վէ օլ թարաֆտան հիշ պիր գօրգաճագ եէրիմ եօգ տուր :

— Նիքօլի իսմինտէ օն եաղընտա պիր չօնուգ պունտան սէքիզ օն կիւն ագտէմ, Պէյօղլունտա Էէնի շէհիր սօգաղընտա եիւք պարկիւրլէրինտէն չըղնանիւշ վէ չօնուղուն գաֆասը եարըրըն օլտուղունտան, տիւն տէյիլ Էվլէիսի կիւն աղըրսընա տայանամալըպ վէֆաթ իթմիշ տիր :

— Բաղար ախշամը Մ. Պուրէ Պէպէքտէ ֆէխամէթու տէվլէթու Ալի բաշա հաղըրէթլէրինին սահիլսանէլէրինտէ թաամ իթմիշլէր տիր :

— Տէվլէթու Մուսթաֆա Ֆաղըր բաշա հաղըրէթլէրինին քէրիմէյի միւհթէրէմէլէրի օլան Նազըր հանըմըն, ֆէխամէթու տէվլէթու յըտի վի Մըսըր հաղըրէթլէրինին մախտումի ալիլէրի տէվլէթու Մէհէմմէտ Թէվֆիգ բաշա հաղըրէթլէրի իլէ աղտը իղտիվաճլարը չըգան ճիւմաա կիւնիւ վուգու պուլմուշ տուր :

— Փարիստէն կէլէն պիր թէլէկրաֆա նազարէն, Միւմթէմէյի Ամէրիգա սէֆիրի Մ. Վաշպիւրն, Ֆրանսատա միւթէմէքքին Բրուսիալըարը թահթը հիւմայէթինէ ալմիշ տըր :

— Տէմիր քէօրիւնիւն տիւպալարընտան պիր թագըմը Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր :

— Սպանեա հիւքիւմէթինին գուլվէյի ասքէրիյէսի 262,500 նէֆէրաթտան իպարէթ օլուպ, գուլվէյի պահարիյէսի իսէ, 130 ու վարօր օլտուղու հալտէ, 308 կէմիսի վէ 29,000 մէլահը վէ օրտուտու տախի 900 բարէ թօքու վար տըր :

Բէյ—Պա հիւքիւմէթինին գուլվէյի ասքէրիյէսի 104,000 նուֆուս վէ գուլվէյի պահարիյէսի 57 վարօր վէ 89 եէլքէն կէմիսի վէ օրտուտուտու 2,200 բարէ թօքու վար տըր :

— Պէլճիգա հիւքիւմէթինին գուլվէյի պահարիյէսի 340,954 նուֆուստան իպարէթ իսէտէ, տէնիզ տօնանմասը եօգ տուր :

— Մահը հալին 11 թարիսի իլէ Սպանիատա չըգան Էլ Թիէմբօ նամ զաղէթանն զաննընա կէօրէ, ճէնէրալ Բրիմ իլէ քէնտի տօսթլարընն տէօնէք թապիաթ վէ Էֆքեարտա օլտուղարը սէպէպի իլէ զուհուրա կէլէն գարըրըղըղըն հալըր, մարէշալ Բրիմին վէ քէնտի ըէֆիգլէրինին քէնտիլիլէրինտէն իսթիֆա իլլէմէսի իլէ միւմքին օլապիլիւր : Օլ վաղըթ հէր քէսին մուհիպի Էնտիշէսի օլան Էւրոբա մուհարէպէսինին վուգուի սէպէպի տէֆ օլմուշ օլուր :

— Սէօյլէնտիյինէ նազարէն իւշ թապուր գատար մութէհարրիք օլան մուհաֆըզ ասքէրլէրի, թալիմ Էօյլէնմէք իւզրէ Շալօն օրտուկեահընա կէօնտէրիւմիշլէր տիր : Ս.քէր զապը թանլարը քէնտիլէրէ մախտուս օլան թալիմաթլարը ալմագ իշին հարպիյէ նազարէթինէ կիտէյօրլար :

— Ֆրանսանն Սէն Սիր նամհար պիյէ մէքթէպիին իքի սէնէլիք շալիւտանընա, միւլազիմի սանի սըֆաթը իլէ տէր հալ օրտուլարա կիթմէյէ Ֆրանսա իմրէրաթօրու թարաֆըն տան Էմր օլունմուշ տուր :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹՐ ԹԵԼԵԿՐԱՖԻՅԷ

Փարիս 25 յուլիս .

Բրէնս Նաբոլէոն Պալմիդատէ Ծը-
րանսա օրաուսուան պաշ գօման
տան վէ ճէնէրալ Թրօշիւ տախի էր-
քեանը հարա նասպ օլմուշար տըր :

Սաարպրիւքտէն կէլէն պիւ թէ-
լէկրաֆըն պէ յանընա նազարէն օլմուզ
գատար սիւնկիւիւլէր տիւնքի կիւն
Ծրանսա հուոուտուան կէշիպ, Սար-
կէրմին իլէ Հակընօ արապընտաքի տէ-
միր եօլունու պօզմուշար տըր :

Լօնտրա 25 յուլիս .

Ինկիլթերա պանգաւորնտան աւ-
թուն օլարապ 346,000 Ինկիլիւ լիւրա-
սը ալընմը տըր :

Փարիս 26 յուլիս .

Պու կիւն չըգան րէսմի զազէթա-
Տիւզ տը Կրամօնուն մահը հալին 24
թարիխիլէ պիր մէքթուպ նէշը իթ-
միշ տիր քի . օլ մէքթուպտա գօնթ
Պէնէտէթթինին 1869 մարտ 31 մէք-
թուպու տէրճ օլունմուշ իտի քի Բը-
րուսիանըն իտարիճիլէ նազարէթինտէ
վէքիլիք վէ ումուրու բօլիթիգիլէնին
պիրինճի շիւպէսի միւտիլիլիլի իտէն
զաթ իլէ վուգու պուլան միւլազաթ-
լարընտա , քէնտիլէր պէյնինտէ Հօ-
հէնզօլէրնին Սպանիա թախթընտա օ-
լան գանտիտալըղը հազգընտա պիր
լաֆ կէշմէտիլինէ տայիր իտի . Ծրան-
սա Ժէնէրալ Պէրնիս Նիէտէրպուրու-
տա Բրուսիալը իլէ չաթը շմալարընտա
Պալիէրալը պիր զապրթան էօլմիւշ վէ
Իքի տէ էսիր տիւշմիւշէր տիր :

Գօքէնհակ (Տանիմարգա)
26 յուլիս .

Տանիմարգանըն րէսմի զազէթա-
սը , Ծրանսա իլէ Բրուսիա գալկասը
էպնասընսա Տանիմարգա թիճարէ-
թինին հալինէ տայիր պիր էմրի գը-
լալի նէշը իթմիշ տիր : Մէգքիւր էմր-
նամէյէ շու վէճհէ խիթամ վէրիլմիշ
չէօյլէ քի , Տանիմարգա հիւքիւմէթի
պի թարաֆըրգ սազլամագ նիլէթին-
տէ օլուպ , կէրէք Ծրանսա վէ կէրէք
Բրուսիա օրաուլարընտա վէ տէնիզ
տօնանմալարընտա հիշ պիր մէմուրի-
յէթտէ գուլանմալարը Տանիմարգա-
լըլարա մէմուլ օլմուշ տուր :

Պա խուսուս Տանիմարգա սուլա-
րընտա Եինէ օ Իքի մուհարիպ տէվ-

լէթէրին պահիլէ տօնանմալարտա
տիւմէնճի գըլաղուզ մազամընտա
գուլանըլմայաճազլար տըր :

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

Իզվէշերտա (Լիւկանօ շէհրինտէ
Բօսթան գումբանտալըն իքրամի-
յէլի իսթիգրազլար ումուլի պանգա-
սընըն Տէրսաատէթէ ումուլի էճէն-
թօսու :

Պէյօղլունտա Տէօրթ եօլ աղղընտա
452 նումէրօ իլէ մուրագգամ մաղա-
զատա :

Սէքիլ իսթիգրազլար մէճմու սէ-
նատէրի , 225 ֆրանգտան շէհրիլէ 5
վէ 7 վէ 10 ֆրանգ վէրիլէրէք թէէ-
տիլէ օլունաճագ , վէ սէնէվի 32 տէֆա
գուրա քէշիտէ օլունաճագ , վէ Օս-
մանլը տէմիր եօլարը իսթիգրազլարը
իլէ պէրապէր իշ պու պին սէքիլ Եիւզ
Եէթմիշ սէնէյի միւտիլէսի աղօս-
թօսունուն պիրինտէ քէշիտէ օ-
լունաճագ վէ 300 նիւմէրօ 600 պին
ֆրանգըղ պէյիւք Բիլանգօլար գա-
զանաճագ , Եալընըղ մէգքիւր աղօս-
թօս պիրինտէ քէշիտէ օլունաճագ
իսթիգրազլար գուրապընտ տախիլ օլմագ
իսթէյնէլէրէ պանգայի ումուլիլէ
թարաֆընտան Եարմըշար Մէճիտիլէ-
յէ վատէր (բրօմէս) վէրիլէճէք տիր :

Մէգքիւր պանգանըն
վէքիլ
Տիւլարօգա .

Պ Ո Լ Ի Փ Ե Մ

Կ Ա Մ

Ա Ն Տ Ր Ա Լ Բ Ե Ա Ն

Հ Ա Յ Մ Ը

Մէգքիւր րէսալէ 80 սահիֆէտէն ի-
պարէթ պիր րիսալէ օլուպ , աղիլ Բէթ-
րօնուն քիւրսիլի շէրիֆինէ շիմտիլէ գա-
տար խալէֆ օլան բարալարըն Միւսմէ-
լաթը մէքրուհէ վէ էֆալը ֆէճիմիլարը Եա-
ղըմըշ օլտուղունտան , հէր քէս քէմալը
թատգիլ վէ միւլալաա իլէ օգումալը տըր :

Բիսալէի մէգպուրէ Մ . Տամատեան
էֆէնտիլին թէէլիֆկէրտէսի օլուպ , քի-
թապըլարտա սաթըլմագտա տըր :

ԹԱԼԻՄԻ ԼԻՍԱՆԸ ԹԻԻՐԻԻ

Ե Ս Ե Ր Ի

ՊՈՂՈՍ Պ . ԳԱԼԳՃԵԱՆ

Ֆիյ 10 դըշ .

Միւհէնտիսեան մաթպատընըն հու-
րուֆաթը ճէտիտէսիլէ թապ օլունմուշ
օլտուղու հալտէ , հուրուֆաթը Օսմանի-
յէնին ահքեամ ու իթթիսալը գալտէլէրի-
նի շամիլ , վէ գալէմի գէմանէպ Եազըլա-
կէլէն իսթիսար սուրէթինտէ իլմ ու խա-
պէր , մէքթուպ , թէգքէրէ վէ արզու-
հալարըն միւսթամէլլէրինի միւլթէմիլ գ-
լարագ , լիսանը Թիւրքիտէ միւսթամէլ
միւլթապէգաթը Արապիլէ (Արաբերէն
համաճախութիւն) իլէ հէր պիր գալտէ-
նին թահթընտա քէնտուլէ տայիր վէ մա-
նէալարը Երմէնիճէ գարշըսընտա պու-
լունմագ իւզրէ լիւղաթ վէ ըսլահաթը միւս-
թամէլլէ , վէ Տէվլէթի Ալիլէ մէմուրիլի-
լէ մէհալը րէսմիլէսի , վէ ուլում ու ֆիւ-
նունա վէ գալաիտի Արէպիլէնինին թահ-
սիլի թէսիլինէ միւլթէտայիր պիր թազըմ
լիւղէթլէր , պըրասընտա էլիլ ալթը տէր-
սէ թագսիւմ վէ հիւսնիւ սուրէթլէ թէր-
թիպ ու թանգիմ օլունարագ , գիքր օլու-
նան թահրիրաթըն նիւսիլէլէրի տախի
միւլթէտիլանա մէշգ տէրսի օլմագ իլին
խաթթը րիւգա օլարագ զիլինտէ թէք-
րար ու իլալէ օլունմուշ օլան իշ պու
քիթապլէ Երմէնի քիթապըլարընտա սա-
թըլմագտա տըր :

Պ Ա Տ Ճ Ա Ռ Ք

Վ Ի Ճ Ի Ց

Հ Ա Յ Ո Ց Ո Ի Ղ Ղ Ա Փ Ա Ռ Ա Ց

ԳՐ Ե Ց Ա Ի

Ի Ց : Սերովրէ վարդապետէ Դաւ-
թեան .

Գրըգ սահիֆէտէն իպարէթ օլան
մէգքիւր րիսալէ , Երմէնիճէ օլտուղու
հալտէ , Գաթօլիք միլլէթինին հայիլ
օլտուղու հուգուգու գատիմէսինի վէ
ուսուլի ինթիլապը միւնտէրիճ օլուպ ,
շիմտիլիք մաթպատմըղտա վէ զազէ-
թա սաթանլարտա 5 էր զուրուշա վէ
մէգքիւր րիսալէնին թալեանճալ տա-
խի Պէյօղլունտա Բումէպէ վէ Ռօ-սահ-
հաֆլարընտա պիրէր շէրէք , մէճիտի-
յէյէ սաթըլմագտա տըր :

ՍԱՀԻՊԻ ՄԵՍՈՒԼՈՒ ՂԱԶԷԹԱ
ՅՈՂԱԿԻՄ ԹԻԻԼՊԷՆՏԵԱՆ

ՍԹԱՆՊՈԼՏԱ ԶԻՉԷԹ ԲԱԶԱՐԸ ՆՈՒ-
ՄԷՐԹ 45

ՃԵՄԻՅԵԹԻ ԻԼՄԻՅԷ ԹԱՊԻԱՆԷՍԻՆՑԷ